

Fingu 92 milliónir í lön í fjør

Eins og hjá teimum flestu høvdu arbeiðsmenn í Havn eina ávísa framgongd í fjør. Men framgongdin var ikki so stór sum hjá øðrum í samfelagnum

ÁKI BERTHOLDSEN

– Eins og hjá teimum flestu í samfelagnum, høvdu vit eisini eina ávísa framgongd í fjør.

Karl Johansen, formaður í Havnar Arbeiðsmannafelag tókst hampiliga væl nøgdur tá ið hann á árliga aðalfundinum, sum var leygdagin leit aftur um bak.

Men hann mátti ásanna,

at framgongdin hjá arbeiðsmönnum í Havn hevði verið minni enn hjá øðrum lönarbólum í Føroyum.

Limirnir í Havnar Arbeiðsmannafelag betala 1% av lönini í limagjaldið.

Í fjør var limagjaldið 957.000 krónur.

– Hetta svarar til eina samlaða lönarinnøkku hjá arbeiðsmönnum í Havn uppá góðar 95,7 milliónir.

Í 1996 var samlaða inn- tøkkan 92.950.000 krónur.

– Sostatt er talan um ein vøkstur uppá eini 3% í 1997, afturimóti 1996.

Formaðurin í Havnar Arbeiðsmannafelag upplýsti fyri limunum, at hetta er heldur minni enn hjá øðrum samfelagsbólum.

– Ein orsök er, at útgjald- ingarnar í fiskivinnuni eru heldur slakari í fjør.

– Tað eru tær, hóast fiski- skapurin undi Føroyum er munandi batnaður, og táttar

nú í 100.000 tons aftur.

– Orsøkin til, at hetta ikki sæst so væl aftur í lönar- útgjaldingum, er, at so nøgvur fiskur fer óvirkður av landinum.

Men hann vónaði sam- stundis, at kunngerðin, sum skuldi tálma útflytingin um av óvirkðum fiski, fer at bøta um støðuna sum frá- líður.

Men so segði Karl Johan- sen eisini, at tá ið kreppan var í hæddini í 1994, vóru lönarútgjaldingarnar til ar- beidsmenn í Havnini ikki meiri enn 88 milliónir.

– Tað vil siga, at síðani ringasta kreppuárið 1994, til

í dag, eru lönarútgjalding- arnar til limirnir í Havnar Arbeiðsmannafelag øktar 8%.

Rakti meinari í Havn

Hann segði annars, at kreppan rakti arbeiðsmann- in í Havn meinari enn hon rakti onnur í Føroyum.

– Frá 1989 til 1994 lekk- aðu samlaðu lönarútgjald- ingarnar í Føroyum yvir eina heila milliard, ella eini 30%.

– Sama tífarskeiðið lekkaðu lönarútgjalding- arnar í hjá arbeiðsmönnum í Havn heili 42%.

– Tær fóru úr góðum 154

– Í 1995 fingi 106 arbeiðsmenn í Havn lön frá ALS. Men nú er talið komið niður á 61 segði Karl Johansen, formaður í Havnar Arbeiðsmannafelag, tá ið hann leit aftur um bak á aðalfundinum leygdagin. Hann helt tó, at veruliga arbeiðsloysið er størri enn so

milliardiir.

61 arbeiðsleysir í Havn
Karl Johansen segði eisini eitt sindur um arbeiðsloysið hjá arbeiðsmönnum í Havn.

– Í 1995 fingi 106 limir í Havnar Arbeiðsmannafelag arbeiðsloysisstuðul.

– Í 1996 var talið komið niður á 92 limir og við árs- lok í fjør fingi 61 limir í HA arbeiðsloysisstuðul.

– Umrokna vit vøxturin í lönarútgjaldingunum frá 1996 til 1997 til størv, svar- ar tað til, at 20 limir fleiri høvdu arbeiði í 1997.

Hann vísti eisini á, at í øllum Føroyum var arbeiðs- loysið 23% tað ringasta árið í 1994.

– Síðani er arbeiðsloysið støðugt minkað, og nú er tað millum 5 og 10%.

– Men hetta skal tó takast við einum ávísnum fyrirvarni, tí lítið er at ivast í, at nógv av teimum, su meru farin úr ALS, eru ikki farn tí, at tey hava fingið arbeiði, men tí at tey kunnu ikki verða longri í skipanini.

– Nógv av hesum eru tí farin á Almennastovuna.

Karl Johansen segði, at hetta kundi bent á, at ar- beidsloysið er størri enn tey naktu hagtolini siga okk- um.

Karl Johansen fyltist eisi- ni á, at hóast búskaparfrøð- ingar mæla til varsemi í figgarligu viðurskiftunum hjá landinum, tókst lítil hugur vera fyri at brúka figgarligu framgongdina at styrkja samfelagið. Heldur er hugurin í so góður at øk- ja nýtsluna og at gera fløgur sum meiri ella minni ikki loysa seg.

Havnar Arbeiðsmannafelag sera væl fyri figgarliga:

Betalti gomlum limum 3,2 milliónir í eftirlønnum í fjør

ÁKI BERTHOLDSEN

Eftirlønargrunnurin hjá Havnar Arbeiðsmannafelag betalti í fjør pensióneraðum arbeiðsmönnum í Havn 3,2 milliónir.

Á aðalfundinum í Havnar Arbeiðsmannafelag leygdagin fegnaðist Karl Johan- sen, formaður í Havnar Ar- beidsmannafelag, um, at felagið hevði staðið fast um eftirlønargrunnin, hóast stóra móttøðu.

– At tað var rætt at skipa okkara egnu eftirløn sæst best av, hvussu nógv fak- feløg síðani hava gjørt av- talu við arbeiðsgevararnar um eftirlønarskipan uppá sama máta, sum HA gjørði.

– Eftirlønargrunnurin hjá HA hevur nú 14 ár á baki og hann hevur síðani prógv- að, at tað var rætt at taka hetta stigið, segði Karl Jo- hansen á aðalfundinum.

– At almenna eftirlønin hjá teimum, sum hava fylt 67 áls ikki er nøktandi, vita tey best, sum bara hava

Í fjør fingi 94 pensióneraðir arbeiðsmenn í Havn sær- komnan styrkt úr grunni Havnar Arbeiðsmannafelags

hana at liva av.

– Tí man lítil ivi vera um, at ískoyti, pensióneraði lim- ir í HA fáa úr okkara egna pensjónsgrunnin er særkom- in styrkur hjá mongum húski, segði formaðurin.

Ikki minst vísti seinasta útspælið frá landsstýris- mannum, hvussu rætt tað

var at HA skipaði sín egna eftirlønargrunn.

Hann sipar til, at Kristian Magnussen ætlaði at skerja almennu eftirlønin hjá teimum, sum høvdu aðrar inn- tøkur omanfyri 89.000 krónur.

– Hetta ljóðaði kanska skilagott, men vit halda, at

er fyrst skjótli settur á, er tann dagur ikki fjardur, tá ið skerjingin eisini fer at raka eftirlørnirnar úr HA.

– Tí hámarkið uppá 89.000 ber altíð til hjá skift- andi landsstýrismonnum at broyta.

94 fáa pensjón

Annars upplýsti formaðurin á aðalfundinum, at við árs- lok 1997 fingi 94 mans eft-irløn úr grunnum hjá HA.

Í 1997 betalti grunnurin tilsamans 3,2 milliónir í eft-irlønnum

Síðani farið varð at betala úr grunnum, hevur hann betalt limum í HA góðar 15 milliónir í eftirlønnum.

Yvir 100 milliónir

Annars upplýsir Karl Jo- hansen, at Havnar Arbeiðs- mannafelag er sera sterkt figgarliga.

Hann sigur, at verður eft-irlønargrunnurin og sjálvt felagið tikið undir einum, javnvigar roknskapurin við omanfyri 100 milliónum.

Nýggjur maður kom í nevndina

ÁKI BERTHOLDSEN

Á ársaðalfundinum í Havnar Arbeiðsmannafelag leygdagin varð ein nýggjur nevndarlim-ur valdur.

Tað er Hans Joensen, sum kom í nevndina fyri Poul Rufus Danielsen, sum ikki varð stillaður uppáftur, hann er Niðri.

Afturat honum stóð Jan Midjord fyri vali hesu-ferð og hann varð afturvaldur.

Í nevndina sita sostatt nú Karl Johansen, for- maður og Róland Næs er næstformaður.

Teir tríggir nevndar- limirnir eru Eyðbjørn Jacobsen, Hans Joensen og Jan Midjord.

Formann fyri seg

Annars samtykti aðal- fundurin, at broyta for- mansvalið.

Higartil hevur formað- urin verið valdur bein- leidis á aðalfundinum eftir uppskoti.

Men nú verður for- mansvalið broytt, so at hereftir skal uppskot til

formann vera latið fel- agnum fyri 1. januar.

Aðalfundurin er altíð í januar. Harafturat skul- u formansvalevni hava 15 stillarar fyri at kunna stilla upp.

Fáa endurgjald

Eisini samtykti aðal- fundurin eina lógar- broyting sum ber í sær, at limirnir í HA fáa lön- armissin í sambandi við 24 tíma arbeiðsstøðin herfyri, endurgjaldan frá felagnum.

Annars hevur verk- fallslógin sagt, at lim- irnir ikki fingið endur- gjald frá felagnum tann fyrsta dagin, teir eru í verkfalli.

Tað bleiv broytt til, at tá ið arbeiðsstøður er, kann nevndin taka støðu til at veita limunum endur- gjald frá felagnum.

Lógarbroytingin varð samtykt við afturvirk- andi kraft so at limirnir fáa endurgjald fyri tað, teir mistu av av leggja arbeiðið niður, tann dag- in, figgarpolitikkurin varð mótmæltur.